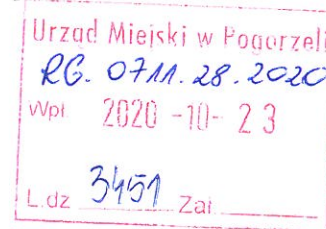

Poznań, dnia 23 października 2020 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN-I.4131.1.638.2020.23

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)

orzekam

nieważność § 2 w zakresie słów: "*który jest zameldowany na pobyt stały w Gminie Pogorzeli*" regulaminu stanowiącego załącznik do uchwały nr XVII/126/2020 Rady Miejskiej w Pogorzeli z dnia 17 września 2020 r. w sprawie przyjęcia regulaminu konkursu na najlepsze świadectwo maturalne dla młodzieży szkół ponadpodstawowych - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 17 września 2020 r. Rada Miejska w Pogorzeli podjęła uchwałę nr XVII/126/2020 w sprawie przyjęcia regulaminu konkursu na najlepsze świadectwo maturalne dla młodzieży szkół ponadpodstawowych, dalej "uchwała".

Uchwałę podjęto na podstawie przepisów: "art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 23 września 2020 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził co następuje:

Rada Miejska w Pogorzeli podjęła w dniu 17 września 2020 r. uchwałę nr XVII/126/2020 w sprawie przyjęcia regulaminu konkursu na najlepsze świadectwo maturalne dla młodzieży szkół ponadpodstawowych.

W § 1 uchwały wskazano, że: "Przyjmuje się regulamin konkursu na najlepsze świadectwo maturalne dla młodzieży szkół ponadpodstawowych stanowiący załącznik do niniejszej uchwały".

Regulamin konkursu na najlepsze świadectwo maturalne dla młodzieży szkół ponadpodstawowych, stanowiący załącznik do przedmiotowej uchwały, dalej "regulamin", w § 2 ust. 1 reguluje, że: "Nagrodę Rady Miejskiej w Pogorzeli może otrzymać maturzysta szkoły

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

ponadpodstawowej dla młodzieży w roku zdania egzaminu maturalnego, który jest zameldowany na pobyt stały w Gminie Pogorzela oraz spełnia jeden z poniższych warunków: a) zdał maturę międzynarodową (IB) z wynikiem co najmniej 40 punktów, b) uzyskał najwyższy wynik obliczony na podstawie sumy punktów procentowych za świadectwo maturalne".

W ocenie organu nadzoru tak skonstruowany przepis w zakresie zameldowania na pobyt stały w Gminie Pogorzela jest niedopuszczalny z uwagi na treść art. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.), dalej "ustawa o samorządzie gminnym". Zgodnie bowiem z treścią art. 1 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym: "*Mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową*", a zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym: "*Ilekcio w ustawie jest mowa o gminie, należy przez to rozumieć wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium*".

Należy wyraźnie podkreślić, że przynależność do wspólnoty samorządowej nie powstaje na podstawie swobodnego aktu członków założycieli, a powstaje z mocy prawa w związku z zamieszkaniem na określonym terenie i trwa tak długo, jak długo osoba na tym terenie zamieszkuje. Mieszkańcem gminy jest osoba fizyczna, która ma miejsce zamieszkania na terenie gminy, to jest przebywa w tej gminie z zamiarem stałego pobytu, zgodnie bowiem z treścią art. 25 Kodeksu cywilnego: "Miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu".

Zamieszkanie to wymóg przynależności do wspólnoty samorządowej, a zameldowanie nie wyznacza przynależności do wspólnoty samorządowej. W orzecznictwie sądowym występuje linia orzecznicza, która nie utożsamia zameldowania z członkowstwem we wspólnocie samorządowej. I tak, Naczelny Sąd Administracyjny oz. w Poznaniu w tezie wyrażonej w wyroku z dnia 29 czerwca 1995 r. sygn. akt SA/Po 518/95 wskazał, że brak zameldowania nie pozbawia osoby stale zamieszkującej w gminie statusu członka wspólnoty gminnej. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 9 października 2001 r. sygn. akt I SA 1582/01 określił, że wspólnotę tworzą osoby zamieszkałe w gminie, niezależnie od tego, czy dopełniły one obowiązku meldunkowego. Z kolei Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 29 czerwca 1995 r. sygn. akt SA/Po 518/95 wyraził pogląd, że wspólnotę tworzą osoby zamieszkałe w gminie, niezależnie od tego, czy dopełniły one obowiązek meldunkowy. Zaprezentowana wyżej wykładnia prawa prezentowana w orzecznictwie sądowym jest akceptowana przez organ nadzoru, albowiem zameldowanie nie wyznacza przynależności do wspólnoty samorządowej.

W związku z powyższym w ocenie organu nadzoru określenie w zacytowanym wyżej przepisie regulaminu wymogu zameldowania na stały pobyt na terenie Gminy Pogorzela, jest pozbawione podstaw prawnych i narusza w sposób istotny art. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Przyjęte rozwiązanie w regulaminie dotyczące zameldowania na pobyt stały w Gminie Pogorzela, jako podstawowego wymogu, pozwalającego na zdobycie nagrody Rady Miejskiej w Pogorzeli przez maturzystę szkoły ponadpodstawowej dla młodzieży w roku zdania egzaminu maturalnego, narusza również zasadę konstytucyjnej zasady sprawiedliwości społecznej, wyrażoną w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

"Konstytucja RP", zasadę równości wobec prawa, znajdującą podstawę w art. 32 ust. 2 Konstytucji RP, a także zakaz dyskryminacji obywateli, czyli odmawiania niektórym z nich określonych praw z powodów nieznajdujących podstaw w obowiązujących normach prawnych.

Tym samym wskazanie w regulaminie legitymowania się zameldowaniem na pobyt stały w Gminie Pogorzela przez maturzystów szkoły ponadpodstawowej dla młodzieży, pozbawia tych maturzystów, którzy zamieszkują w Gminie Pogorzela, lecz bez stałego medunku możliwości zdobycia nagrody Rady Miejskiej w Pogorzeli w roku złożenia egzaminu maturalnego, nawet jeżeli spełnią pozostałe warunki określone w regulaminie - nie kwestionowane przez organ nadzoru. Swoboda ustawodawcza rady gminy podejmującej uchwałę z własnej inicjatywy, do podjęcia której żadne przepisy prawa nie nakładały obowiązku, a z taką mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie, nie oznacza jednak bezwzględnej swobody w tworzeniu postanowień uchwały. Należy mieć na względzie, że swoboda ta ograniczona jest obowiązującymi przepisami prawa, czyli między innymi art. 1 ustawy o samorządzie gminnym, albowiem zgodnie bowiem z art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.

W związku z powyższym, że treść § 2 ust. 1 regulaminu do uchwały w zakresie słów: "który jest zameldowany na pobyt stały w Gminie Pogorzela" doprowadziła do błędnego zdefiniowania, z istotnym naruszeniem prawa, ustawowego określenia mieszkańca gminy, zasadne i konieczne jest stwierdzenie nieważności regulaminu w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego. Stwierdzenie nieważności regulaminu do uchwały przez organ nadzoru w zakresie wskazanym w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego prowadzi do tego, że nie dojdzie do naruszenia art. 1 ustawy o samorządzie gminnym i tym samym regulamin do uchwały skierowany będzie do tych członków wspólnoty samorządowej, którzy zamieszkują w Gminie Pogorzela z zamiarem stałego pobytu.

Mając na uwadze powyższe rozstrzygnięto jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.
2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Łukasz Mikołajczyk

/dokument podpisany elektronicznie/

Otrzymują:

Rada Miejska w Pogorzeli

Burmistrz Pogorzeli

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117